

שׁוּתָא רוּסְתָאוּלִי: נוֹתוּךְ "עוֹטָה עוֹר־הַנְנוּר"

מסע אבתנדיל לחפש את נסטאן־דאריג'אן

ופגישתו בשיירה

וַיִּרְכַּב רְכוּב וְשׁוּחַ הַמְזוּהִיר מְלוֹא יָרֵחַ,
מְזַכְרוֹן רַבַּת הַחֲמֵד תִּינְתִּין לְבוּ פוֹרְחַ,
וַיֹּאמֶר: "אָרוּר הַחֶלֶד, כִּי־אֲשֶׁרוּ תְּמִיד בּוֹרְחַ!
בְּיַדְךָ מְזוּר לְפָצֵעַ וְנִרְפָּא בְּהַמְרַחַ.

הֵן־חֲלַמְנוּ שְׁלֹשְׁתָּנוּ—וַיּוֹטֵל עָלַי הַשְּׂבָר,
הֵן־רָעַבְנוּ שְׁלֹשְׁתָּנוּ—וַאֲנִי אֲבַקֶּשׁ־שְׂבָר!
הָאֲחַת יָכָה הָרַמַּח וַיִּשְׁלַשׁ מִנּוּ הַשְּׂבָר!
הַסְּבוּת לִי מְלוֹא־חֶלֶד לְחַזוֹת יָגוֹן וְשְׂבָר!"

כֹּה־יִסַּע עַל־חוֹף הַיָּמִים הָאֶחָד מִנוֹקְשֵׁיָהּ,
יַחֲפֹשׂ גַּהַת רַעְהוּ לְגַלוֹת מַעַקְשֵׁיָהּ,
גִּשְׁמָתוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה תִּבְכֶּה מִבְּקִשֵׁיָהּ;
כָּל־הָאָרֶץ לוֹ פִּתְבוּן, לֹא־תִשְׁוֶה דְּמֵי קִשֵׁיָהּ.

בְּאֲשֶׁר יִפְגֹּשׁ—יִפְגִּיעַ בְּבָאִים מִפְּאֲתֵיהֶם
וַיִּשְׁאַל עַל־אֲדוֹת שְׁמֶשׁ; וַיְהִי יָמִים מְאֻתִּים,
וַיִּרְאוּ מַעַל הַגְּבֵעַ גְּמֵלִים בְּאִמְתַּחַתֵּיהֶם,
שִׁירִים אַחוּזֵי־עֶצֶב לֹא־יִנְיָעוּ שְׁפָתֵיהֶם.

וְכַבֵּד מְאֹד בְּעַמָּס מַחְנָם שְׁהַחְנוּהוּ,
אֶךְ־יִרְט לָהֶם הָאָרֶחַ וּמַצְעֵר לֹא־שְׁנוּהוּ;
וַיִּגַּשׁ וַיִּקְד־לְמוֹ, וַיִּרְאוּ וַיַּעֲנוּהוּ,
וַיִּשְׁאַל: "מֵאֵן תְּבוֹאוּ?" וַיִּכְכוּ וַיִּבְיִנוּהוּ.

ואוסם חכם הרוח הוא זקן הארחה ;
 וישא קולו בשבח לברך את-ארחה
 ויאמר: "לשמחתנו האירנו אורך!
 שמעה אשר קרנו, האזן ואורך.

סוחרים רעים אנחנו, מבגדד העיר אתינו,
 מחמד הוא נביאנו, מניין לא-שתינו,
 לעבר בים אמרנו, כי-נואלנו ופתינו,
 כחתות אדם גחלת חפצים רבים חתינו.

ונמצא אדם גוע על-החוף ונרד-שמה
 ונשב בפשו ויחי ורוחו למלל קמה,
 ונשאל: "מה-מעשיך, התגיד על-מה ולמה?"
 ויאמר: "החי עודני?! אל-אחי תפנו הימה!

שירה רבה עלינו ממצרים על-דבשת,
 ותפרש אניתנו עמוסה גם מחבשת,
 ויכוננו שוסי-מים במוטה המכבשת,
 ונאבד, ולא-ידעתי איך עליתי ליבשת".

והנה, לביא ושמש, הסבה אשר עמדנו;
 אם-נשוב לאחורנו—את-נזקנו לא-אמרנו,
 אם-נשוט—ופן יכוננו, כי-בלחם לא-למדנו;
 לא-הלכנו ולא-שבנו ובחוף הזה נצמדנו".

ויאמר: "שוגה הגבר הדואג והתורד:
 לא-ימנע משפט שמים, לא-יוכל להתמרד;
 דמכם אני ערבתי, על-ראשי ירד ירד,
 צרכם אפגש בחרב, לא-אותיר ואשרד!"

וישיו ויגילו ויפיגו את-המתח
 ויגידו: "נה-העלם לא-ירתח כמונו רתח,
 בלחו ירבה לבטח—והיה לבנו בטח".
 ושיטו סירותימו וינעו מן-השטח.

וַיִּבְהַר לָהֶם הַשַּׁחַק, וַתִּנְעַם דְּרָכָם כְּטִיל,
וְהָעֵלָם בְּמִשְׁמַרְתָּ יִנְהַגֵּם בְּרוּח־חַיִל;
וַיִּרְאוּ אֲנִית־טָרְף וְדַגְלָה שְׁחֹר כְּלִיל,
וַתִּקְרַב אֶל־הַשִּׁירָת לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ בְּאֵיל.

וַיָּבֹאוּ וַיִּצְרִיחוּ וַיִּרְיעוּ שׁוֹפְרוֹת;
וַיִּגְוּרוּ סוֹחְרִינוּ, כִּי־רָבוּ מִסְפְּרוֹת,
וַיֹּאמְרוּ: "אֶל־נָא בְּפַחַד, וַיְהִימוּ כְּפָרוֹת;
אוֹ־אֶשְׁחַט אֶת־כָּל הָעֵדֶר אוֹ־אֶרְד לַעֲפָרוֹת!

לֹא־יָכוּ לְמֵרוֹת אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מְשַׁבְּחִים—
וְעַל־פִּיו עָלִי נִכְוְנוּ חֲנִיתוֹת וּרְמָחִים;
לֹא־תִצִּיל חוֹמָה וְעַפְלָל, לֹא־רָעִים וְלֹא־אֲחִים,
הַיּוֹדֵעַ זֹאת כְּמוֹנֵי לֹא־יִגּוֹר מִטְּבָחִים.

לְבַכְּם יִרְךָ בְּלַחֵם, לֹא־יִוָּכַל לְהַשְׁתַּחֲוֶי;
מֵהָרוּ לְסֹגֵר הַדְּלֵת לְחִבָּא מִפְּגַע חַץ
וַיִּרְאוּ צְאִתִּי כְּשַׁחַל הַטּוֹרֶף וְהַמוֹחֶץ,
הַמְּגִיר דָּמָם עַל־קֶרֶשׁ סִירְתָּם, וַתִּתְרַחֲצוּ!"

וַיִּלְבַּשׁ שָׁרְיוֹן וַיַּעַט כְּנִמֵּר הַחֵשׁ אֶל־זִין,
שָׁמְאָלוּ אוֹחֹזוֹת דָּקָר מִבְּרִזָּל כְּגֹדֶל קִין,
וַיִּקְפֹּץ אֶל־מוֹל הָאֵיל, בְּלָבוֹ כְּל־פַּחַד אִין,
וַיִּקְטַל צָרְיוֹ בַּחֲרָב כְּאֶשֶׁר צוֹפִיו בְּעֵין.

וַיִּרְיעוּ וַיִּרְיִמוּ צוֹחָתָם הַמְּחַרְשֵׁת
וַיִּכְנִינוּ אֶת־הָאֵיל הָעֲשׂוּי כְּמְחַרְשֵׁת;
וַיִּבְטַח הָאִישׁ וַיִּקָּם וַיִּמְנַע מֵהֶם מוֹרְשֵׁת,
וַיַּפֵּל אֵילָם מִמַּחֲץ יְמִינוֹ הַמְּשַׁרְשֵׁת.

וַתִּצַּל סִירַת הַסַּחַר מֵאֵילָם, וַיַּפְצֵמְנוּ,
וַיִּירָא אוֹתוֹ הַחַיִל וַיִּחַשֵּׁב לְנוֹס מִמֶּנּוּ—
וַיִּצְנַח מֵעַל הַדְּפָן אֶל־צָרוֹ וַיִּבְלָמְנוּ,
לֹא־נֹתֵר שְׁרִיד שְׁרִיד מֵהֶמָּה שְׁחָרְבוּ לֹא־תִהְיֶנּוּ.

וינחם פְּעוֹ לַטֹּבַח בְּאָבֶד תְּקוֹת יִשְׁעָה ;
 כֹּה־חָבַט אוֹתָם בְּקֶרֶשׁ, כֹּה־לָּיַם אוֹתָם הַשְּׁעָה,
 וַיִּרְץ אוֹתָם בִּיחַד שְׁמֹנֶה וְגַם תִּשְׁעָה,
 וַיִּדְמוּ בֵּין־חֲלָלִימוּ פְּצוּעָיו אֲשֶׁר הִשָּׂאָה.

וַיִּשְׁלַם חֲפָצוֹ, וַיַּחֲזוּ גוֹפוֹתָם כְּמִין דָּגוֹר,
 וַיִּתְרַם עָנּוֹ: "הַשִּׁיבָה חֲרָבְךָ אֶל־הַתְּגוֹר!"
 וַיִּרְצַם, וַיְהִי־לוֹ־עֶבֶד כָּל־אֲשֶׁר לֹא־תָם לַפְּגָר,
 כְּכַתוּב בְּיַד שְׁלִיחַ: "אֶהְבֶּה מִתּוֹךְ מְגוֹר".

בְּן־אָדָם, אֶל־נֹא־בִכַח תִּתְפָּאֵר לְבִטְלָה:
 לֹא־תוֹעִיל עֲצַמַת יְדִיךָ אִם־שָׂדֵי לֹא־נִהְלָה!
 גַּץ קָטָן בְּעֵץ גְּבוֹה יִתְנַקֵּם עַל־נִקְלָה,
 אִם־שָׂדֵי לָךְ—תִּשְׁוִינָה הַשְּׂכִין וְהָאֵלָה.

וַיִּמְצָא שָׁלָל וְעֵשֶׂר בְּמָקוֹם חֲנִיָּתָם
 וַיִּקְרָא רָעִיו לְמַעֲלָה וַיִּקְרַב אֲנִיָּתָם,
 וַיִּצָּא אוֹסֶם שְׂמַח, וַתִּחַדֵּל אֲנִיָּתָם,
 וַיִּרְבוּ הַלֵּל וְשַׁבַּח לְמַצִּיל קִנְיָתָם.

וַתִּשָּׂא אֵלָיו תִּשְׁבַּחַת כָּל־שִׁפָּה וְכָל־לְשׁוֹן,
 וַתִּמְעַט מִן־הַמְּגִיעַ לְמַכְנִיעַ הָרֵאשׁוֹן;
 וַיִּוְדוּ: "בְּרוּךְ אֱלֹהֵי הַמְּנַחֵנוּ בְּכַבְּשׁוֹן,
 הַמְּזַרֵּיחַ לָנוּ שִׁמְשׁ לְהָאִיר אֶת־הָאִישׁוֹן!"

וַיִּשַׁק הָעַם אֶת־פִּיהוּ, אֶת־יְדָיו וְאֶת־רַגְלָיו,
 וַיִּגְדִּילוּ אֶת־הַשְּׁבַח הַנְּאוֹת לְבַעֲלָיו—
 לַגְּבוּר הַמְּשַׁגֵּעַ כָּל־חֲחָכְם בְּפַעֲלָיו:
 "הַצִּלָּתָנוּ מִן־הַפֶּגַע הַנּוֹרָא לְסוּבְלָיו!"

וַיֹּאמֶר: "שֵׂאוּ תִשְׁבַּחַת לְאֱלֹהֵי הַעֲתָרוֹת,
 הַמְּפַנֶּה כַּחוֹת שָׁמַיִם כְּחֲצִיִּם לְמִטְרוֹת;
 הוּא־עוֹשֶׂה הַכֹּל בְּחֵלֶד, כְּנִגְלוֹת כְּנִסְתָּרוֹת;
 הַחֲחָכְם יִבְטַח בְּאֵלָהּ מֵאֲשֶׁר בְּמַחְתָּרוֹת.

אֱלֹהִים מְלֹט הַפַּעַם נַפְשְׁכֶם בְּסַעְדֵי—
וְאֲנִי עָפָר וָאֶפֶר אִם־אֵינְנוּ בְּעַדִּי!
וְעַתָּה מִחְצָתִי רֵהֵב לְהִקִּים אֶת־יַעְדִּי,
וְתִהְיֶי אֲנִי־טָרְף מְלֹאֵת בְּזֵה עַדִּי”.

מִה־נָּעִים אֲשֶׁר בְּנ־חֵיל יִנְצַח בְּמַעְרַכַת
וְעָלָה עַל־כָּל רַעְהוּ בַתְּגָרָה הַמְּפָרַכַת!
וַיְבוֹשׁוּ וַיִּגְדִּילוּ לְשׁוֹנֵם הַמְּבָרַכַת
לְמַמְעִיט לְהַפְגִּיעַ וַיְנַוֶּה בְּיַד נִכְרַכַת.

וַיִּצִיצוּ אֶל־הַטָּרֶף וַיִּרְאוּ אֶת־הַמְטָמוֹן—
לֹא־הָיָה מִסְפָּר לְעֹשֶׂר וּמוֹנָה אֶת־הַמְמוֹן!
וְתוֹרֵק סִירַת צְרִימוֹ וְתוֹשֵׁת פְּלִישִׁימוֹן,
וַיִּצִיתוּ אֶת־עֲצִיָּה, לֹא־נוֹתֵר לְדַרְכָּמוֹן.

וַיִּגַּד אוֹסֶם לְעֵלָם: “וְעַתָּה דְרוֹשְׁתָנוּ—
כִּי־הַיּוֹם בָּךְ גְּבָרְנוּ וַנִּדְעַ חֲלוֹשְׁתָנוּ—
וְעַתָּה אַתָּה הוּא בְּעַל מְשֹׁסֵת רְכוּשְׁתָנוּ,
וְאֲשֶׁר תַּעֲנֹק־לָנוּ—וְהָיָה לִירוֹשְׁתָנוּ”.

וַיֹּאמֶר: “אֲחִי, בְּאַרְתִּי וְאַלְבֵּן לָכֶם כְּשֶׁלֶּג
כִּי־רָאָה רָאָה אֱלֹהִים דְּמַעְכֶּם הַזֶּב כְּפֶלֶג;
הוּא־עָשָׂה, וּמָה אֲנוֹכִי? בְּפִלְאוּ הִישֵׁל־לִי־חֶלֶק?
לְמָה־לִּי לְבַצֵּעַ בְּצַע לְבַדִּי עִם־סוֹס הַדְּלָג?

לִוְ־חַפְצָתִי הוּן וְעֹשֶׂר וְכָל־נַכְסֵי לִוְ־אוֹיְתִי—
הֵן־בֵּיתִי מְלֹא כָּל־אֱלֹהִים וְעֵינַי בָּהֶם רוֹיְתִי;
הֲאַתֶּם תַּעֲשִׂירוּנִי? אַתְּכֶם הַיּוֹם לוֹיְתִי
וּמִחָר דְּרָכֵי אַחֲרַת וְלִמַּת נַפְשֵׁי שׁוֹיְתִי.

וְעַתָּה אֲשֶׁר בּוֹזֵתִי וְלִקְחַת הַעֲתָרְתוֹנִי—
כְּרִצוֹן כָּל־אִישׁ קָחוּהוּ מִיָּדִי וּפְטָרְתוּנִי;
רַק־אַחַת מִכֶּם בְּקִשְׁתִּי לֹא־קִשָּׂה וְהַתְּרַתוּנִי:
יִשְׁעֲנֵן שְׂיִכְרִיחֵנִי לְסֹתֵר—וְהַסְתְּרַתוּנִי.

עד-מועד אל-נא תגידו היותי לכם פסוקר,
אמרו: "כִּי-הוּא רֵאשֵׁנו", אֵלֵי-הִי לַפְעַל זָכָר;
אֶת-חֹפֶשׁ פְּסוּחֵרֵינוּ וּמְשַׁלַּח יָדַי בְּמִקְרָא,
וּבִשְׁם אַחֲזַתְנוּ שְׁמָרוּ עָלַי בְּנִכְרָא."

וַיִּשְׁמַח לִבָּם לִשְׁמַע וַיִּבְטַח וַיִּכְוֶנּוּ,
וַיִּבְאוּ וַיִּגִּדּוּ: "גַּתְעַלֵּס וְנִתְרוֹגֵן,
כִּי-הַפַּעַם הִתְחַנַּנְתָּ שְׁעֵלֵינוּ לְחַנֵּן
לְשָׂרָת אֶת-בֶּן הַשֶּׁמֶשׁ, הַגְּבוּר הַמְּגוֹנֵן."

וַיַּחֲשׂוּ וַיִּשׂוּטוּ אֶבְתַּנְדִּיל וַחֲסִינָיו,
וַיִּיטֵב בְּדֶרֶךְ מְזֻג־הָאִוִּיר לְמַמְתִּינָיו,
וַיִּרְבוּ מוֹדֵי הָעֶלָם וַיִּגִּילוּ מְרַנְיָנוּ
וַיִּגִּישׂוּ לוֹ תִקְרָבֶת—פְּנִינִים כְּעֵין שְׁנָיו.

(מגרוזינית: ס מ ד ר)